

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

85.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 25-го Октября — 1838 — Wilno. Wtorek. 25-go Października.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 16-го Октября.

Высочайшею Грамотою отъ 18 Сентября, Члену Совѣта и Предсѣдателью Строительной Коммиссіи Министерства Финансовъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *фонъ-Трейблуту*, Всемилостивѣйше пожалованы знаки *Ордена Св. Анны первой степени Императорскою Коронаю украшенные*.

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 4 Октября, Командиромъ 1-й бригады 5-й Легкой Кавалерійской дивизіи Генераль-Маіоръ *Ланской 2-й*, назначается Командиромъ же 1-й бригады 2-й Уланской дивизіи, на мѣсто Генераль-Маіора *Вижицкаго 2-го*, а сей Командиръ 1-й бригады 5-й Легк. Кавалер. дивизіи.

— Высочайшимъ именнымъ указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 13-й день минувшаго Сентября, въ Потсдамѣ, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Св. Анны второй степени*, Инспекторъ классовъ Сиротскаго Института при С. Петербургскомъ Воспитательномъ Домѣ, Коллежскій Совѣтникъ *Ободовскій*.

— Высочайшими именными указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава третьей степени*, Прокуроръ Грекоунитской Духовной Коллегіи, Надворный Совѣтникъ *Серна-Соловьевъ*; состоявшій при Отдѣленіи Духовныхъ Дѣлъ Православнаго Исповѣданія, Коллежскій Совѣтникъ *Кудравцевъ*, и Секретарь Литовской Грекоунитской Духовной Консисторіи, Титулярный Совѣтникъ *Зохаревъ*. (Рус. Ин.)

Особымъ прибавленіемъ N. 141, къ С. Петербургскимъ Вѣдомостямъ N. 227 опубликованы: Программа Испытаній и правила для пріятія опредѣляющихся въ Императорское Училище Правовѣдѣнія, которыя въсей подробности предлагаемы нашимъ читателямъ.

Программа Испытаній при опредѣленіи въ Императорское Училище Правовѣдѣнія.

Желающіе поступить въ сіе Училище, принимаютъ, соответственно познаніямъ своимъ и возрасту, въ 7, 6, 5 и 4-ый классы.

На испытаніи, для пріема въ Училище, требуются слѣдующія свѣдѣнія:

Для поступленія въ VII классъ.

Изъ Закона Божіа: Десять Заповѣдей, молитва Господня и Символь Вѣры, не только на память, но и съ достаточнымъ поясненіемъ каждаго слова и знаніемъ объяснить, кѣмъ и когда преподаваны эти образцы нравственности и вѣры.

Изъ Русскаго Языка: Читатъ правильно и свободно; писать по диктовкѣ безъ значительныхъ погрѣшностей; знать первую часть Грамматики, т. е. Словопроизведеніе, и дѣлать разборъ частей рѣчи.

Изъ Латинскаго Языка: Свободное чтеніе, склоненія и спряженія правильныхъ и неправильныхъ глаголовъ.

Изъ Нѣмецкаго и Французскаго Языковъ: Сво-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Петербург, 16-го Паździernika.

Презъ Найвысшій Дипломъ т. 18-го Września, Członek Rady i Prezydent Kommissyi Budowniczej Ministerium Skarbu, Rzeczywisty Radzca Stanu *von Treiblut*, Najtąskawiej udarowany znakami Orderu *Sw. Anny pierwszego stopnia Cesarzką koroną ozdobionemi*.

— Презъ Найвысшій Розказъ Dzienny, 4-go Października, Dowódzca 1-ej brygady 5-ej lekkiej dywizyi Jazdy Jenerał-Major *Łańskoj 2-gi*, назначоны такъ же Dowódzcą 1-ej brygady 2-ej dywizyi Ułanów, na miejsce Jenerał-Majora *Wiżyckiego 2-go*, a ten Dowódzcą 1-ej brygady 5-ej Lekkiej dywizyi Kawaleryjskiej.

— Презъ Найвысшій Именны Указъ, до Капитулы Россійскихъ Cesarскихъ и Królewskich Orderów, 13-go zeszłego Września, w Potsdamie, Najtąskawiej mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Anny drugiego stopnia*, Inspektor klas Instytutu Sierot przy S. Petersburgskim Domu Wychowania, Radzca Kollegialny *Obodowski*.

— Презъ Найвысше Іменне Указы, до Капитулы Россійскихъ Cesarскихъ и Królewskich Orderów, Najtąskawiej mianowani Kawalerami *Cesarского i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława trzeciego stopnia*, Prokurator Greko-Unickiego Kollegium Duchownego, Radzca Dworu *Serna-Sołowjewicz*; zostający przy Oddziale Spraw Duchownych Wyznania Prawowiernego, Radzca Kollegialny *Kudrjawcow*, i Sekretarz Duchownego Konsystorza Greko-Unickiego, Radzca Honorowy *Zacharewicz*. (R. In.)

Презъ osobny Dodatek N. 141 do Gazety S. Petersburgskiej Akademickiej, N. 227, ogłoszone zostały: Programma Examinów i Prawidła przyjęcia podających się do Cesarскихъ Szkoły Prawa, które w dostównymъ ichъ umieszczamy brzmieniu:

Programma examinów dla przyjęcia do Cesarской Szkoły Prawa.

Życzący wejść do tej Szkoły, przyjmują się stosownie do swego usposobienia i wieku, do klasy 7, 6, 5 i 4-ej.

Na examinie, dla przyjęcia do Szkoły, potrzebne są wiadomości następujące:

Dla wejścia do klasy VII.

Z Religii: Dziesięć przykazań Boskich, Modlitwa Pańska i Skład Apostolski, nie tylko na pamięć, ale i z dostatecznymъ objaśnieniemъ kaźdego wyrazu i wymienieniemъ przezъ kogo i kiedy podane zostały te wzory moralności i wiary.

Z języka Rossyjskiego: Czytać z łatwością i podługъ prawideł; Pisać pod dyktowaniem bezъ znaczniejszychъ omyłek; umieć pierwszą część Grammatyki, to jest Etymologią, i robić rozbiór części mowy.

Z języka Łacińskiego: czytanie z łatwością, przypadkowanie i czasowanie słów foremnychъ i nieforemnychъ.

Z językówъ Niemieckiego i Francuzkiego: czytać z

бодно читать, писать по диктовкѣ безъ значительныхъ погрѣшностей; дѣлать разборъ частей рѣчи и умѣть нѣсколько объясняться на сихъ языкахъ.

Изъ Математики: Первые правила Арифметики, т. е. словесное и письменное счисленіе, первые четыре дѣйствія съ цѣлыми числами и обыкновенными дробями.

Изъ Исторіи: Краткое обзорѣніе Древней Исторіи.

Изъ Географіи: Краткое физическое обзорѣніе Земнаго Шара, т. е. наименованіе океановъ, морей, заливовъ, проливовъ, озеръ, рѣкъ, горъ, острововъ, полуострововъ и мысовъ. Политическое раздѣленіе частей свѣта и главные въ нихъ города.

Для поступленія въ VI классъ:

Изъ Закона Божія: Важнѣйшія событія изъ Библейской Исторіи Ветхаго и Новаго Завета, на которыя сдѣланы указанія въ Начаткахъ Христіанскаго ученія.

Изъ Русскаго Языка: Основательное знаніе Словопроизведенія, Правописанія и главнѣйшихъ правилъ Синтаксиса, причемъ безошибочно писать по диктовкѣ и дѣлать логическій разборъ.

Изъ Латинскаго Языка: Вся этимологическая часть Грамматики и нужнѣйшія правила Синтаксиса; переводить изъ Корнелія Непота и дѣлать переводы легкихъ предложеній съ Русскаго на Латинскій.

Изъ Нѣмецкаго и Французскаго Языковъ: знать всю этимологическую часть Грамматики, правила Орфографіи, начальныя правила Синтаксиса, дѣлать логическій разборъ и свободно переводить легкія прозаическія статьи на Русскій языкъ.

Изъ Математики: Десятичныя дроби, именовавныя числа, отношенія и пропорціи.

Изъ Исторіи: Обзорѣніе Исторіи Древней, Средней и Новой и Исторіи Россійскаго Государства до нашихъ временъ.

Изъ Географіи: Описаніе Европейскихъ Государствъ, относительно ихъ пространства, народонаселенія и примѣчательнѣйшихъ городовъ.

Для поступленія въ V классъ:

Изъ Закона Божія: Библейская Исторія Ветхаго и Новаго Завета въ подробности.

Изъ Русскаго Языка: Правила Синтаксиса въ подробности, разборъ логическій и сочиненіе легкихъ статей на заданныя темы.

Изъ Латинскаго Языка: Синтаксисъ въ болѣе подробностяхъ, нежели въ предыдущемъ классѣ; переводы изъ Квинта Курція на Русскій языкъ, переводы съ Русскаго на Латинскій, безъ погрѣшностей противъ главныхъ правилъ языка.

Изъ Нѣмецкаго и Французскаго Языковъ: основательное знаніе правилъ Синтаксиса, подробный логическій разборъ, переводы съ Русскаго на Французскій и Нѣмецкій, сочиненія на заданныя темы, причемъ умѣть изъясняться на сихъ обоихъ языкахъ.

Изъ Математики: а) изъ Арифметики: Тройное правило съ примѣненіемъ онаго къ вычисленію процентовъ и учету векселей, правила товарищества и смѣшенія; б) изъ Алгебры: дѣйствія до уравненія первой степени, при чемъ требуется знать возвышеніе въ степень и извлеченіе корней; в) изъ Геометріи: объ углахъ, треугольникахъ, перпендикулярныхъ, косвенныхъ и параллельныхъ линіяхъ, о кругѣ и линіяхъ въ немъ, объ измѣреніи угловъ, о многоугольникахъ. Рѣшеніе задачъ по симъ предметамъ.

Изъ Исторіи: Древняя Исторія до временъ Р. X. въ подробности.

Изъ Географіи: Описаніе всѣхъ частей свѣта и общія понятія о Математической и Физической Географіи.

Для поступленія въ IV классъ:

Изъ Закона Божія: Пространный Катихизисъ.

Изъ Русскаго Языка: Начальныя основанія Словоесности, какъ-то: о способахъ составлять періоды, описанія, повѣствованія и разсужденія; практическія упражненія въ сихъ родахъ сочиненій.

Изъ Латинскаго Языка: Синтаксисъ во всей подробности, переводы изъ Саллюстія и Овидіевыхъ превращеній; нѣкоторое знаніе стопосложенія; переводы съ Русскаго на Латинскій.

Изъ Нѣмецкаго Языка: О слогахъ и различныхъ родахъ его; свободно переводить съ Нѣмецкаго на Русскій и съ Русскаго на Нѣмецкій и сочинять на заданныя темы въ повѣствовательномъ и описательномъ родѣ.

Изъ Французскаго Языка: Синтаксисъ во всей подробности; о синонимахъ и галлицизмахъ; свободно переводить съ Русскаго на Французскій и дѣлать сочиненія въ повѣствовательномъ и описательномъ родѣ.

Изъ Математики: а) изъ Алгебры: уравненія первой и второй степени; б) изъ Геометріи: о про-

латвостію, писать по диктованію безъ значныхъ омылокъ; разбирать части мовы и умѣть nieco rozmawiac temi językami.

Z Matematyki: Pierwsze prawidła Arytmetyki, to jest, liczenie na pamięć i na papierze, pierwsze cztery działania w liczbach całkowitych i ułamkach zwyczajnych.

Z Historii: Krótkie obejrzenie Historii Starożytnej.

Z Jeografii: Krótkie fizyczne obejrzenie Kuli Ziemskiej, to jest nazwanie oceanów, mórz, zatok, ciąsin, jezior, rzek, gór, wysp, półwyspów i przylądków. Polityczny podział części świata i główne w nich miasta.

Dla wejścia do klasy VI.

Z Religii: Znaczniejsze wypadki z Historii Biblijnej Starego i Nowego Testamentu, które są wskazane w początkach Nauki Chrześcijańskiej.

Z języka Rosyjskiego: Gruntowna znajomość Etymologii, Pisowni i główniejszych prawideł Składni, przy czem pisać pod dyktowaniem bez omyłek i robić rozbiór logiczny.

Z języka Łacińskiego: Cała etymologiczna część Grammatyki i potrzebniejsze prawidła Składni; tłumaczyć z Korneliusza Neposa i robić przekłady łatwiejszych zadań z Rosyjskiego na Łaciński.

Z języków Niemieckiego i Francuzkiego: umieć całą Etymologiczną część Grammatyki, prawidła Ortografii, początkowe prawidła Składni, robić rozbiór logiczny i z łatwością przekładać łatwiejsze wyjątki prozaiczne na język Rosyjski.

Z Matematyki: Ułamki dziesiętne, liczby mianowane, stosunki i proporcye.

Z Historii: obejrzenie Historii Starożytnej, Sre-dniej i Nowszej, tudzież Historii Państwa Rosyjskiego do naszych czasów.

Z Jeografii: Opisanie Państw Europejskich, co do ich rozległości, ludności i miast znaczniejszych.

Dla wejścia do klasy V.

Z Religii: Historia Biblijna Starego i Nowego Testamentu szczegółowie.

Z języka Rosyjskiego: Prawidła Składni szczegółowie; Rozbiór logiczny i pisanie lekkich artykułów z danego tematu.

Z języka Łacińskiego: Składnia w większych szczegółach, niżeli w klasie poprzedzającej; tłumaczenia z Kwinta Kurcyusza na język Rosyjski, tłumaczenia z Rosyjskiego na Łaciński, bez omyłek przeciw głównym prawidłom języka.

Z języków Niemieckiego i Francuzkiego: gruntowna znajomość prawideł Składni, szczegółowy rozbiór logiczny, tłumaczenia z Rosyjskiego na Francuzki i Niemiecki, pisanie z danych tematów, przyczem umieć tłumaczyć się obódwoma temi językami.

Z Matematyki: a) z Arytmetyki: Reguła trzech z zastosowaniem do wyrachowania procentów i potrącania wexlów, reguła spółki i mieszana; b) z Algebry: działania do zrównania pierwszego stopnia, przyczem wymaga się umiejętność wynoszenia do potęg i wyciągania pierwiastków; c) z Jeometrii: o kątach, trójkątach, liniach prostopadłych, ukośnych i równoległych, o kole i liniach w niem, o wymiarze kątów, o wielokątach. Rozwiązywanie zadań w tych przedmiotach.

Z Historii: Historia starożytna do N. C. szczegółowie.

Z Jeografii: Opisanie wszystkich Części świata i ogólne wyobrażenia Jeografii Matematycznej i Fizycznej.

Dla wejścia do klasy IV.

Z Religii: Katechizm Większy.

Z języka Rosyjskiego: Początkowe zasady Literatury, jako to: o sposobach pisania okresów, opisów, opowiadań i rozpraw; praktyczne ćwiczenia w tych rodzajach pisania.

Z języka Łacińskiego: Składnia we wszystkich szczegółach, tłumaczenia z Salustiusza i Przemian Owidiusza; początkowa znajomość miar wierszy; przekłady z Rosyjskiego na Łaciński.

Z języka Niemieckiego: O stylu i rozmaitych jego rodzajach; z łatwością przekładać z Niemieckiego na Rosyjski i z Rosyjskiego na Niemiecki i pisać w zadanej materii w rodzaju powieściowym i opisowym.

Z języka Francuzkiego: Składnia we wszystkich szczegółach; o synonimach i gallicyzmach; z łatwością przekładać z Rosyjskiego na Francuzki i pisać w rodzaju powieściowym i opisowym.

Z Matematyki: a) z Algebry: zrównanie pierwszego i drugiego stopnia, b) z Jeometrii: o liniach pro-

порціональныхъ линіяхъ и подобныхъ треугольникахъ, пропорціональныхъ линіяхъ въ кругѣ, многоугольникахъ подобныхъ и правильныхъ; объ отношеніи окружности къ діаметру; о числовыхъ величинахъ площадей и сравненіи площадей. Рѣшеніе задачъ по симъ предметамъ.

Изъ Исторіи: Подробныя свѣдѣнія въ Древней Исторіи, Исторіи Среднихъ вѣковъ до Крестовыхъ походовъ и сверхъ того знаніе современную ей часть Россійской Исторіи до кончины Ярослава I.

Изъ Географіи: Подробное описаніе Россійскаго Государства.

Изъ Физики: Общее понятіе о матеріи, тѣлахъ, силахъ и явленіяхъ; общія свойства тѣлъ и дѣйствіе вѣншихъ силъ на тѣла вообще. Главныя законы равновѣсія силъ, дѣйствующихъ на твердыя тѣла. Главныя законы равновѣсія и движенія жидкихъ — капельныхъ и воздухообразныхъ веществъ.

Изъ Естественной Исторіи: Общія понятія о различныхъ видахъ естественныхъ тѣлъ. Раздѣленіе естественныхъ наукъ. Отправленія животныхъ, съ объясненіемъ ихъ органовъ. Изложеніе системы животныхъ съ показаніемъ существенныхъ признаковъ классовъ и разрядовъ.

Примѣзаніе. Желающіе поступить въ VI, V и IV классы должны, сверхъ требуемыхъ свѣдѣній для сихъ классовъ, показать на испытаніи также познанія и въ тѣхъ предметахъ, которые положены въ предыдущихъ классахъ.

Правила для опредѣленія дѣтей въ Императорское Училище Правовѣднія

Въ Высочайше конфирмованномъ въ 27-й день Іюля 1838 года Уставѣ Императорскаго Училища Правовѣднія, постановлены, для приѣма въ сие Заведеніе, слѣдующія правила:

§ 3. Приѣмъ воспитанниковъ въ сие заведеніе дозволяется только изъ сословія древняго потомственнаго Россійскаго дворянства, внесеннаго въ шестую часть родословной книги, также дѣтей: военныхъ чиновъ не ниже Полковника, а гражданскихъ 5-го класса или Статскаго Совѣтника.

§ 8. На Казенное содержаніе принимаются въ Училище только дѣти дворянъ недостаточнаго состоянія.

§ 26. Приѣмъ воспитанниковъ назначается съ 20-го Іюня по 1-е Іюля, и въ тоже время происходитъ испытаніе кандидатовъ. Просьбы же о семъ принимаются съ 1-го Марта по 1-е Мая. Но вслучаѣ открывшейся вакансии, Совѣту предоставляется принимать воспитанниковъ во всякое время.

§ 27. Вступающіе въ Училище Правовѣднія должны быть не моложе 12-ти и не старѣе 15-ти лѣтъ. Поступающіе на вакансію въ 5-й и 4-й классы, должны быть не старѣе 16-ти лѣтъ. Впрочемъ, если желающіе поступить въ Училище, будутъ шестью мѣсяцами моложе или старѣе узаконенныхъ лѣтъ, то сие не препятствуетъ къ ихъ приѣму.

§ 28. О приѣмѣ воспитанника подается прошеніе въ Училищный Совѣтъ на гербовой бумагѣ двугривевого достоинства; при чемъ должны быть приложены надлежащіе документы: а) о дворянствѣ въ соответствии § 3-му, б) о св. крещеніи, в) свидѣтельство о здоровомъ состояніи и привитіи оспы.

§ 29. О св. крещеніи для дѣтей Грекороссійскаго вѣроисповѣданія представляется свидѣтельство мѣстной Консисторіи или отъ Священника, но съ удостовѣреніемъ Консисторіи; а по прочимъ исповѣданіямъ метрика, засвидѣтельствованная старшимъ мѣстнымъ духовнымъ лицомъ онаго; о здоровомъ же состояніи и о привитіи оспы требуется свидѣтельство состоящаго на службѣ врача.

§ 30. Сверхъ того, при прошеніи объ опредѣленіи воспитанниковъ на Казенное содержаніе, должно быть представлено свидѣтельство о недостаточномъ состояніи ихъ родителей. Свидѣтельства для неслужащихъ дворянъ выдаются Губернскими Предводителями Дворянства, или Начальниками Губерній, а для состоящихъ на службѣ отъ ихъ Начальства.

§ 31. Документы, писанные на иностранныхъ языкахъ, должны быть представлены съ переводами на Русскій языкъ, засвидѣтельствованными состоящими на службѣ переводчиками.

§ 32. Прошенія должны быть подаваемы не прежде, какъ по наступленіи лицу опредѣляемому въ Училище, 12-ти лѣтъ.

§ 33. Зачисленіе кандидатами для поступленія въ Училище, съ утвержденія сего устава, прекращается.

Примѣзаніе. Кандидаты, зачисленные до состоянія сего положенія, не теряютъ правъ на своевременное поступленіе въ Училище.

§ 34. Прошенія, лично подаваемыя, въ которыхъ не соблюдены вышеизъясненныя правила, не

порціональныхъ и подобныхъ трѣхъугольныхъ линіяхъ въ кругѣ, многоугольникахъ подобныхъ и правильныхъ; объ отношеніи окружности къ діаметру; о числовыхъ величинахъ площадей и сравненіи площадей. Рѣшеніе задачъ въ этихъ предметахъ.

Зъ Исторіи: Подробныя свѣдѣнія въ Исторіи Староżytnej, Historyi średnich wieków do wypraw Krzyżowych i nadto umieć współczesną jej część Historyi Rosyjskiej do śmierci Jarosława I.

Зъ Географіи: Ogólne wyobrażenie materii, ciał, sił i fenomenów; ogólne własności ciał i działanie sił zewnętrznych na ciała w powszechności. Główniejsze prawa równowagi sił, na twarde ciała działających. Główne prawa ruchu ciał stałych. Główne prawa równowagi i ruchu istot płynnych-kroplistych i w kształcie powietrza.

Зъ Historyi Naturalnej: Ogólne wyobrażenie o rozmaitych kształtach ciał przyrodzonych. Podział nauk przyrodzonych. Funkcje zwierząt, z objaśnieniem ich organów. Wykład systematu zwierząt z opisaniem istotnych charakterów, klas i rzędów.

Uwaga. Życzący wejść do klasy VI, V i IV powinni oprócz wymaganych wiadomości do tych klas, okazać na egzaminie także umiejętność i tych przedmiotów, które są położone w klasach poprzedzających.

Prawidła dla przyjęcia dzieci do Cesarzowskiej Szkoły Prawa.

W Najwyżej utwierdzonej 27-go Czerwca 1838 roku Ustawie Cesarzowskiej Szkoły Prawa, przepisane są dla przyjęcia do tego zakładu prawidła następujące:

§ 3. Przyjmowanie Uczniów do tego zakładu dozwala się tylko ze stanu starożytnego potomnego dworzanstwa Rosyjskiego, wpisanego do szóstej części księgi genealogicznej, tudzież dzieci: rang wojskowych nie niższej od Półkownika, a cywilnych 5-ej klasy czyli Radzcy Stanu.

§ 8. Na koszt Skarbowy przyjmują się do Szkoły tylko dzieci dworzan stanu niedostatniego.

§ 26. Przyjmowanie uczniów naznacza się od 20-go Czerwca do 1-go Lipca, i w tymże czasie odbywa się examen kandydatów. Prośby zaś o tём przyjmują się od 1-go Marca do 1-go Maja. Ale w razie zdarzonego wakansu, dozwala się Radzie przyjmować uczniów w każdym czasie.

§ 27. Wchodzący do Szkoły Prawa powinni być nie młodsi nad lat 12 cie i nie starsi nad 15-cie. Wchodzący na wakujące miejsca do klasy 5-ej i 4-ej, powinni być nie starsi nad lat 16-cie. Zresztą jeżeli życzący wejść do Szkoły, będą sześciu młodszy lub starsi od lat przepisanych, tedy to nie przeszkadza do ich przyjęcia.

§ 28. O przyjęcie ucznia podaje się prośba do Rady Szkolnej na papierze herbowym wartości dwórublewej; przyczem powinny być załączone należyte dokumenty: a) o dworzanstwie stosownie do § 3-go, b) o chrzcie św., c) świadectwo o zdrowiu i zaszczepieniu ospy.

§ 29. O chrzcie św. dla dzieci wyznania Grekorossyjskiego składa się świadectwo Konsystorza miejscowego albo od kapłana, ale z utwierdzeniem Konsystorza; a innych wyznań metryka, zaświadczona przez starszą miejscową tego wyznania osobę duchowną; o zdrowiu zaś i zaszczepieniu ospy wymaga się świadectwo od zostającego w służbie medyka.

§ 30. Nadto, przy prośbie o przyjęcie uczniów na koszt skarbowy, powinno być złożone świadectwo o niedostatnim stanie ich rodziców. Świadectwa dla dworzan niesłużących wydają się przez Gubernialnych Marszałków Dworzanstwa, lub Naczelników Gubernij, a dla zostających w służbie przez ich Zwierzchność.

§ 31. Dokumenta, w językach obcych pisane, powinny być przysłane z tłumaczeniem na język Rosyjski, z poświadczeniem przez tranzlatorów w służbie zostających.

§ 32. Prośby powinny być podawane nie pierwiej, jak po nastaniu osobie do szkoły podającej się 12-tu lat.

§ 33. Zapisywanie na Kandydatów dla wejścia do szkoły ustaje od dnia utwierdzenia tej ustawy.

Uwaga: Kandydaci, zapisani przed nastaniem niniejszej ustawy, nie tracą praw na wejście do Szkoły w swym czasie.

§ 34. Prośby, osobiście podawane, w których nie będą zachowane wyżej opisane prawidła, nie przyjmują.

прививаются; те же, которые присланы будут чрез почту, возвращаются, съ означеніемъ причинъ, просителямъ чрезъ мѣстную полицію.

§ 35. Совѣтъ, по разсмотрѣніи прошеній и представленныхъ документовъ, и по признаніи оныхъ правильными, даетъ желающему поступить въ Училище, письменное позволеніе явиться въ оное, для испытанія въ предварительныхъ познаніяхъ.

§ 36. Изъ числа, о коихъ поданы просьбы, принимаются въ Училище тѣ, которые по испытаніи, получаютъ большее число балловъ; въ случаѣ же равенства познаній, преимущественно поступаютъ въ Училище тѣ, о коихъ просьбы поданы прежде.

§ 47. Своекостные воспитанники вносятъ въ Хозяйственное Правленіе Училища за каждый годъ вперед по 1,500 руб. ассигнаціями, считая со дня вступленія ихъ въ Училище. Въ взрѣномъ платѣжѣ сихъ денегъ представляется письменное поручительство особы, заслуживающей довѣріе и имѣющей жителство въ С. Петербургѣ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція

Парижъ, 14-го Октября.

Здѣсь получена телеграфическая депеша изъ Тулона, и увѣряютъ, что по этому поводу выѣхалъ немедленно одинъ изъ начальниковъ отдѣленій Министерства Финансовъ. Говорятъ, что онъ отправится въ Африку, гдѣ оказалась необходимость установить систему доходовъ и расходовъ. — Утверждаютъ, что Маршалъ Валѣ самъ требовалъ присылки свѣдущаго по этой части чиновника.

— Въ письмѣ, полученномъ изъ Тулона, сообщаютъ слѣдующія извѣстія о чрезвычайной дѣятельности въ тамошней гавани: Министръ колоній, спросилъ телеграфическимъ путемъ морскаго Префекта, сколько фрегатовъ находится съ совершенной готовности и который изъ линійныхъ кораблей можетъ выйти въ море? Префектъ назначилъ корветы *Tarn* и *Egérie* и линійный корабль *Diadème*. Сегодня передано телеграфическимъ путемъ повелѣніе: снабдить линійный корабль *Diadème* продовольствіемъ на шесть мѣсяцевъ, вооружить его и ожидать дальнѣйшихъ повелѣній.

— Въ сегодняшнемъ номерѣ Монитера помѣщено слово въ слово распоряженіе Маршала Валѣ, относительно окончательнаго устройства той части Константинопольской провинціи, которая не состоитъ въ непосредственномъ управленіи Франціи; при чемъ помѣщено официальное донесеніе Маршала о занятіи пристани близъ Сторы.

— За нѣсколько дней случилось здѣсь происшествіе, коего послѣдствія могли бы быть опасны. При одной изъ заставъ, напился до пьяна весь караулъ состоящій изъ 6 чел. и сержантъ коменданта оной. Людямъ этимъ пришла изступленная мысль зарядить ружья и угрожать пулею каждому, кто бы сопротивлялся при взятіи подъ арестъ. Вся уже караульная наполнена была арестованными, когда прибылъ патруль изъ 25 чел., обезоружилъ пьяныхъ и арестовалъ. Сержантъ и 6 солдатъ будутъ преданы военному суду.

— Изъ Буэносъ Айреса увѣдомляютъ отъ 25 Іюля: „Наша несчастная блокада все въ одинаковомъ положеніи, Французы не пускаютъ никого ни къ намъ ни отъ насъ, а здѣшнее правительство смотритъ на это, какъ упрямое дитя, которое слишкомъ слабо, чтобы защищаться; и столько упорно, что не хочетъ просить прощенія. Должно ожидать что вскорѣ прибудетъ вспомогательный Французскій флотъ, чтобы какимъ либо образомъ привести къ концу это дѣло, а еслибъ Франція прислала какого уполномоченнаго, то мы безъ сомнѣнія охотно согласимся на все, чтобы только облегчить нынѣшнее состояніе дѣлъ, ибо шесть уже мѣсяцевъ, ни чиновники ни войско не получаютъ жалованья.“ (G. C.)

17-го Октября.

Белгійскій Король и Королева вчера въ 5 час. прибыли въ Парижъ. Пребываніе ихъ будетъ кратковременное; уже 26 ч. онъ возвращается въ Брюссель.

— Верховный торговый Совѣтъ имѣлъ сегодня второе свое засѣданіе, въ которомъ участвовали всѣ Министры. Все это засѣданіе посвящено было слушанію депутатовъ изъ Колоній и портовъ. Въ четвертокъ будутъ слушать депутатовъ отъ свекловично-сахарныхъ заводовъ.

— Цѣна хлѣба на вторую половину Сентября немного возвысилась.

— *Sentinelle de l'armée* содержитъ слѣдующую приписку: „Въ ту минуту, когда нашъ журналъ поступаетъ въ печать, мы получили извѣстіе, что войска стоящія на крайнихъ восточныхъ границахъ получили приказъ, возвратиться къ своимъ гарнизонамъ.

яя сія; те заѣ, которѣ буда прызсанае преез почтѣ, прорааа сія, з вымненіемъ прызчинъ, прорааа преез поліаа мееааа.

§ 35. Rada, po rozpatrzeniu prośb i przedstawionych dokumentow, i po uznaniu ich zgodnemi z prawidłami, wydaje życzącemu wejść do szkoły, pozwolenie na piśmie stawić się w niej, dla examinow z nauk poprzedniczych.

§ 36. Z liczby osób, o których podane zostały prośby, przyjmują się do szkoły te, które po examinie otrzymują większą liczbę wotow; a w razie równości w naukach, wchodzą z pierwszeństwem do Szkoły, o których prośby zostały pierwiej podane.

§ 47. Uczniowie na swoim koszcie wnoszą do Gospodarczego Zarządu Szkoły za każdy rok z góry po 1,500 rubli assygnacyami, licząc od dnia ich wejścia do Szkoły. Na pewność opłaty tych pieniędzy składa się na piśmie poręka osoby, zasługującej na ufność, w S. Petersburgu zamieszkałej.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCJA.

Paryż, dnia 14 Października.

Przybyły tu 12 b. m. telegraficzne depesze z Tulonu, które, jak mówią, spowodowały niezwłoczny wyjazd jednego z naczelników wydziału ministerstwa skarbu. Ma on udać się do Afryki, gdzie się okazała nader nagła potrzeba urządzenia systemu dochodow i rozchodow. Marszałek Valée miał sam żądać, aby mu do pomocy przystano znajęcego rzecz urzędnika skarbowego.

— Pismo nadeszłe z Tulonu udziela następujące szczegóły o wielkim ruchu w tamczym porcie: Minister osad zapytał przez telegraf 9 b. m. prefekta morskiego, ila fregatami może natychmiast rozporządzić i który okręt linijowy może być wysłany na morze? Prefekt oznaczył korwety *Tarn* i *Egérie* i okręt linijowy *Diadème*. Dzisiaj wysłano rozkaz telegrafem, aby okręt linijowy *Diadème*, opatrzone w żywność na sześć miesięcy i zupełnie uzbrojony, oczekiwał na dalsze rozkazy.

— *Monitor* przytacza dzisiaj dosłownie rozporządzenie marszałka Valée, urządzające ostatecznie zarząd tej części prowincyi Konstantynskiej, którą Francya sama bezpośrednio nie rządzi; potem umieszcza urzędowy marszałka raport o zajęciu przystani pod Storą.

— Zaonegdaj miało tu miejsce wydarzenie, którego skutki mogły by być niebezpiecznymi. Przy jednej z rogatek upiła się ośa warta, z 6 żołnierzy złożona i kapral komendant trzje. Tym ludziom przyszła myśl szalona nabie karabiny i grozić zastrzeleniem każdemu, któryby bez oporu do aresztu wziąć się nie dał. Już napelniono aresztowanemi całą izbę strażową, gdy nadeszedł patrol, z 25 ludzi złożony, rozbroił pijanych i uwięził. Kapral i wszyscy 6-ciu będą oddani pod sąd wojskowy.

— Donoszą z Buenos-Ayres pod d. 21 Lipca: „Z naszą nieszczęśliwą blokadą, ciągle jest toż samo: Francuzi nie puszczają nikogo, ani do nas, ani od nas, a tutejszy Rząd patrzy na to, jak uparte dziecko, które zbyt jest słabem, aby się bromo, a tyle zaciętem, że nie chce prosić o przebaczenie. Spodziewać się należy, że wkrótce przybędzie flota posłkowa Francuzka, aby tej sprawie tym lub owym sposobem koniec położyć, a jeśliby Francya przysłała jakiego pośrednika, bez wątpienia chciwie chwycimy się tego, aby poprawić terażniejszy stan rzeczy, ponieważ od sześciu miesięcy ani urzędnicy, ani wojsko nie jest płatne.

Dnia 17.

Król i Królowa Belgijscy, wczora o godz. 5 wieczorem przybyli do Tuilleryow. Pobył tu Ich Kr. Mości ma być bardzo krótki. D. 26 już mają powrócić do Bruxelli.

— Najwyższa Rada handlowa, miała dzisiaj drugie swe posiedzenie, na którym również wszyscy znajdowali się Ministrowie. Całe posiedzenie poświęcone było słuchaniu delegowanych od osad i portów. We czwartek słuchani będą deputowani od fabryk cukru z buraków.

— Ceny chleba na drugą połowę Października podniosły się nieco.

— *Sentinelle de l'armée* zawiera następujący przypisek: „W chwili, kiedy dziennik nasz ma iść pod prasę, dowiadujemy się właśnie, że wojska, stojące na wschodnich granicach, otrzymały rozkaz powrotu do swych garnizonów.”

19-го Октября.

Маркизь Эспежа чрезвычайный посолъ и полномочный Министръ Испанской Королевы, поднесъ вчера Королю въ частной аудіенціи письмо, коимъ прекращается его здѣшняя миссія. Непосредственно потомъ Маркизь Мирафлоресъ поднесъ Королю въ публичной аудіенціи письмо, назначающее его чрезвычайнымъ Посланникомъ Испанской Королевы при Его Величествѣ. Послѣ аудіенціи Посланникъ представлялся по очереди Королевы, Принцамъ и Принцессамъ Королевскаго дома.

— *Quotidienne* сообщаетъ въ сегоднешнемъ своемъ номерѣ: „Французская полиція уведомленная о проѣздѣ Принцессы Беирской и сына Донъ Карлоса, велѣла обыскать въ Бордо домъ Маркиза Вилла Пальма, а между тѣмъ, высокіе путешественники пробѣжали чрезъ Тулузу.

— Попытка вытаскать потонувшій корабль *Telemaque*, опять прекращена отъ того, что разорвались цѣпи, и постановлено всѣ дальнѣйшія дѣйствія отложить до весны.

— Въ вчерашнемъ засѣданіи нравственныхъ и политическихъ наукъ Г. Бланки представилъ первую часть своего донесенія о Корсикѣ.

— Розыски въ отношеніи Республканскаго Монитера, все еще продолжаются. 20 лицъ находятся уже въ рукахъ полиціи и еще обыскано 60 домовъ. По сему дѣлудото замѣшано столько легитимистовъ сколько и республиканцевъ. (A.P.S.Z.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 17-го Октября.

Всеобщая Газета пишетъ съ Италіанскихъ границъ отъ 8-го Октября: „Среди торжествъ которыхъ кажется всѣхъ занимають въ Венеціи, разсматривается не одинъ политическій вопросъ, который можетъ имѣть дальнѣйшее вліяніе на Европу. Въ тотъ день будто разсуждали объ осадѣ Анконы Французскими войсками. Слышно, что Австрійское правительство соглашается, возвратитъ свои войска стоящія въ Папскихъ делегаціяхъ, подъ такимъ условіемъ, что Анкона немедленно очищена будетъ отъ Французовъ. Тѣмъ менѣе сомнѣваются о принятіи Людвигомъ Филиппомъ сдѣланнаго ему предложенія на счетъ взаимнаго очищенія, что и Австрія дала неоспоримое доказательство своей справедливости и своего образа мыслей въ отношеніи Франціи по дѣлу Швейцарскихъ несогласій.

— Слышно, что Людовикъ Наполеонъ, который изъяснилъ было здѣшнему правительству, желаніе обратиться ему въ Австрію, съ благодарностію, отклонилъ данное ему на это дозволеніе.

Венеція, 14-го Октября.

7-го числа Октября, Императоръ, въ сопровожденіи Эрцъ-Герцоговъ, былъ въ церковномъ парадѣ въ великолѣпномъ храмѣ Св. Марка. Кардиналь-Епископъ совершалъ обрядъ богослуженія. Послѣ того Е. В. осматривалъ войска, построенныя въ три линіи на площади Св. Марка, а Императрица и Принцессы смотрѣли на парадъ изъ оконъ Королевскаго дворца. — На другой день, линійный корабль, состоящій подъ командою Эрцъ-Герцога Фридриха, маневрировалъ въ присутствіи Императора; Е. В. остался совершенно доволенъ точностію и быстротою движеній и изъяснилъ Эрцъ-Герцогу Монаршее свое благоволеніе. (A.P.S.Z.)

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 13-го Октября.

Министерскій журн. *Globe* и особенно избранный органъ Лорда Пальмерстона, почитаетъ заключеніе торговаго договора съ Австріею, самымъ важнымъ дѣломъ, не только для одной Англіи, но и для всей Европы. (G. C.)

— Россійскій Посланникъ, Графъ Поццо-ди-Борго перемѣнилъ намѣреніе свое и не поѣдетъ теперь въ Парижъ. Третьяго дня давалъ онъ обѣдъ для Русской знати.

— Погода внезапно измѣнилась; сегодня былъ небольшой морозъ и даже шель снѣгъ.

— Въ Ливерпулѣ, въ ночь съ четверга на пятницу, свирѣпствовала сильная буря. Корабли стоявшіе съ вѣтренной стороны гавани, много потерпѣли. Въ заливѣ между Англіею и Ирландіею, разбило корабль, который шель изъ Слиго въ Ливерпуль, съ грузомъ яичъ и масла.

— Лордъ Кларикардъ, назначенный Посланникомъ въ С. Петербургъ, родился въ 1802 году, а въ 1825 году женился на единственной дочери Каннинга. Онъ былъ до сего времени Лордомъ Намѣстникомъ Ирландскаго Графства Гальвей.

— Въ Министерскихъ журналахъ помѣщено извѣстіе, изъ достовѣрныхъ источниковъ полученное, что

Дня 19-го.

Margrabia Espeja, Poseł nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Królowej Hiszpańskiej, wręczył wczoraj Królowi na audyencyi prywatnej list, odwołujący go z tutejszego poselstwa. Bezpośrednie potem Margrabia Miraflores na publicznej audyencyi złożył list Królowi, akkredytujący go na Posła nadzwyczajnego Królowej Hiszpańskiej przy Jego Kr. Mości. Po audyencyi Poseł przyjmowany był kolejno przez Królową, Xiążąt i Xiężniczek rodziny Królewskiej.

— *Quotidienne* w dzisiejszym swym numerze donosi: „Policya Francuzka, zawiadomiona o przejeździe Xiężny Beira i syna Don Carlosa, kazała przetrząść w Bordeaux dom Margrabiego Villa Palma, a tymczasem wysocy podróżni przejechali przez Tuluzę.”

— Usiłowanie wydobyć zatonionego okrętu *Telemaque*, znowu nie miało skutku przez zerwanie się łańcuchów, i postanowiono wszystkie dalsze prace odłożyć do wiosny.

— P. Blanqui na wczorajszym posiedzeniu nauk moralnych i politycznych, złożył pierwszą część swojego opisanja Korsyki.

— Śledzenia względem *Monitora Republikańskiego* ciągle jeszcze trwają. 20 osób znajduje się już w ręku policji i przetrząśnięto już 60 domów. W tej rzeczy ma być zawikłanych tyle legitymistów, ile republikanów. (A.P.S.Z.)

A U S T R I A.

Wiedeń, 17-го Października.

Gazeta Powszechna donosi od granic Włoskich pod 8 Października: „Pośród uroczystości, które zdają się wszystkich zajmować w Wenecyi, roztrząsa się nie jedno pytanie polityczne, które nie jest bez dalszego wpływu na Europę. Tak, była tego dnia mowa o osadzeniu Ankony przez wojska francuzkie. Słychać, że Rząd Austriacki okazuje się skłonnym do cofnienia wojsk swych z papieżkich delegacyj, pod warunkiem, że Ankona natychmiast uwolniona będzie od wojsk francuzkich. Tém mniej wątpią względem przyjęcia przez Ludwika Filipa, uczynionego mu przełożenia dla wzajemnego cofnienia wojsk, że i Austria o swojej prawości i o swym sposobie myślenia ku Francyi, niezaprzeczony dała dowód z okoliczności Szwajcarskich nieporozumień.”

— Słychać, że Ludwik Napoleon, który oświadczył był życzenie naszemu Rządowi, ażeby się udać mógł do Austrii, wymówił się z wdzięcznością od udzielonego mu pozwolenia. (A.P.S.Z.)

Wenecya, 14-го Października.

W dniu 7 m Października, Cesarz w towarzystwie Arcy-Xiążąt, był obecnym na nabożeństwie wojskowem w bazylice Św. Marka. Kardynał-Patriarcha sprawował obrzędy religijne. Następnie Monarcha przegłądał wojska rozstawione w trzech rzędach na placu Św. Marka. Cesarzowa i Arcy-Xiężne przypatrywały się temu widowkowi z okien pałacu Królewskiego. Nazajutrz obecnym był Cesarz na manewrach morskich, wykonywanych przez okręt wojenny, zostający pod dowództwem Arcy-Xięcia Fryderyka. Monarcha, widząc wszelkie obróty najdokładniej i z pośpiechem zadziwiającym wykonywane, oświadczył Arcy-Xięciu swoje najwyższe zadowolenie.

A N G L I A.

Londyn, dnia 13-го Października.

Ministeryalny, a szczególnie będący organem Lorda Palmerstona dziennik *Globe*, uważa zawarcie traktatu handlowego z Austrią, za wypadek najwyższej ważności nie tylko dla Anglii samej, ale dla całej Europy.

— Poseł Rossyjski Hr. Pozzo di Borgo miał odmienić zamiar wyjechania teraz do Paryża; przedwczoraj dawał obiad dla znakomitych Rossyan.

— Od wczoraj zmieniło się nagle powietrze: dziś był przymrozek i nawet śnieg prosił.

— W Liverpool panowała wielka burza, w nocy z czwartku na piątek; okręty stojące ze strony zewnętrznej portu wiele ucierpiały. W odnodze między Anglią i Irlandyą zatonał okręt, wysłany ze Sligo do Liverpool z ładunkiem jaja i masła.

— Świeżo mianowany Posłem w Petersburgu Lord Clanricarde urodził się w 1802 roku, a w 1825 ożenił się z jedynaczką córką Canninga. Dotychczas był Lordem Namiestnikiem hrabstwa Irlandzkiego Galway.

— Dzienniki Ministeryalne umieszczają wiadomość, z dobrego źródła powziętą, jakoby Król Francuzów skła-

Король Французовъ соглашается на дружелюбное окончаніе несогласій съ Мексикою.

— Недавно въ Лондонѣ, Анна Шитсъ, дѣвочка лѣтъ восьми, упала головою въ кадку, наполненную дождевою водою, въ домѣ, гдѣ жили ея родители, на улицѣ называемой *Castle-street Golden Square*. Протекло не мало времени пока замѣтили ея отсутствіе и прежде нежели догадались искать дитяти въ кадкѣ съ водою. Когда ее вынули изъ кадки, дѣвочка совершенно уже охолодѣла, и всѣ извѣстныя для спасенія утопающихъ средства, остались безъ успѣха. Наконецъ призванный Хирургъ, Г-нъ Паркеръ, вздумалъ попробовать электричество. Сначала направилъ онъ легкій электрическій ударъ на верхнюю часть головы, грудь и позвоночную кость, напругая оную постепенно, какъ средство введенія воздуха въ легкія. Послѣ 10-минутъ дѣйствія, замѣченъ слабые признаки дыханія, и по прошествіи трехъ четвертей часа, дитя, къ неописанной радости родителей, жило. (О.Г.Ц.Ц.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 11-го Октября.

Полковникъ Урбино, Кордуанскаго полка, назначенъ на мѣсто Генерала Пардинаса.

— Преобразование состава Министерства совѣтъ уже окончено. Г. Пузоа, помощникъ Статсъ-Секретаря въ Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ, бывший Профессоромъ политическихъ наукъ, назначенъ морскимъ, а Генералъ Але, военнымъ Министромъ. Кажется, что это ошибочное извѣстіе, ибо Генералъ Але умеръ отъ ранъ. Скорѣе можно полагать, что управленіе военнымъ Министерствомъ поручено Генералу Фанъ-Галену, по ходатайству Гр. Лухано.

Сарагосса, 10-го Октября.

Приближеніе Кабреры встревожило здѣшнихъ жителей, и находящіеся въ городѣ сенаторы, депутаты и члены муниципалитета собрались къ Генералу-Капитану, для совѣщанія о настоящемъ положеніи дѣлъ. На совѣщаніи этомъ постановлено задержать всѣхъ подозрѣваемыхъ въ приверженности къ Карлистамъ лицъ и подвергнуть ихъ ответственности за движеніе Кабреры. Около ста человекъ арестовано, и по прошествіи двухъ дней ворота снова отворены. Говорятъ, что одинъ рядовой прибывшій изъ отряда Генерала Пардинаса сказывалъ, что Кабрера, въ битвѣ подъ Маеллою раненъ въ плечо.

(изъ Франц. газ.)

Во Французскихъ журналахъ извѣщаютъ о прибытіи въ Испанію, чрезъ Бордо, старшаго сына Д. Карлоса и Герцогини Беиры. Д. Карлосъ находится теперь въ Элоріо. Марото выступилъ изъ Эстеллы въ долину Эшарри 9 Октября, а Эспартеро все еще находится въ Логроньи.

— Нѣсколько судовъ, неимѣвшихъ никакихъ флаговъ, выгрузили 10-го Октября въ Санъ-Жанъ-де-Луцъ 2,000 ружей и 20 боченковъ пороха, для отряда Мунагорри.

(Изъ Англ. газ.)

Изъ Санъ-Себастьяна пишутъ отъ 6-го Октября, будто бы Генералъ Леонъ совершенно разбилъ отрядъ Генерала Гарсіи. Карлисты потеряли всю артиллерию и спаслись по ту сторону рѣки Арга. Сраженіе происходило на томъ самомъ мѣстѣ, гдѣ Але претерпѣлъ пораженіе. Сегодня Карлисты, въ одеждѣ Шапельгоррисовъ, приблизились къ баттарей устроенной близъ маяка, и взяли бы оную, если бы начальникъ сей баттарей не узналъ ихъ. Они отретировались захвативъ съ собою передовую караулъ.

(О.Г.Ц.Ц.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Амстердамъ, 16-го Октября.

Жур. *Avondbode* извѣдомляетъ изъ Лондона отъ 13 ч.: При проходившемъ третьяго дня собраніи въ Министерствѣ Иностранныхъ Дѣлъ, кромѣ Французскаго и Прусскаго Посланниковъ, присутствовали также Русскій Посланникъ съ Барономъ Зенфтомъ, который представляетъ Австрію при конференціи. Объ опредѣленіи сего собранія еще ничего неизвѣстно. Догадываются однакоже, что представители единогласно постановили дать подписанный всѣми отвѣтъ Королю Вильгельму. Посему Лордъ Пальмерстонъ принялъ на себя составить проектъ отвѣта. На будущей недѣлѣ онъ уже будетъ въ рукахъ представителей, чтобы они при имѣющемъ быть собраніи, могли на случай основать на томъ свои мнѣнія. (А.Р.С.З.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Люцернъ, 17-го Октября.

16 ч. Сеймъ производилъ послѣднее свое засѣданіе. Г. Монтебелло представилъ оному слѣдующій отвѣтъ своего правительства:

„Къ Его Свят. Герцогу Монтебелло. Нарядъ

ниѣтъ до пріятельскаго зафатвенія непорочности въ Мексикѣ.

— Niedawno w Londynie, ośmioletnia dziewczynka, Hannah Sheets, wpadła głową do czopa, napełnionego wodą deszczową, w domu zamieszkanym przez jej rodziców w *Castle-street Golden Square*. Nie mało czasu upłynęło, nim spostrzeżono jej nieobecność i nim się domyślono szukać dziecka w beczce z wodą. Kiedy ją wydobyto, Hannah była już zupełnie zimna, i wszystkie zwykłe sposoby ratowania utonionych pozostały bez skutku. Wreszcie przywołany Chirurg P. Parker, wpadł na myśl użycia elektryczności. Napróżd skierował lekkie uderzenie elektryczne na wierzch głowy, piersi i kości pacierzowej, natężając ją stopniami, jako środek wprowadzenia do płuc powietrza. Po dziesięciu minutach takiego działania, postrzeżono słabe oznaki oddechu, a po trzech kwadransach dziecko, ku niewymownej radości rodziców, całkiem wróciło do życia.

(G.R.K.P.)

HISZPANIA.

Madryt, 11-go Października.

Półkownik Urbino z półku Korduby, mianowany został następcą Jenerała Pardinas.

— Nakoniec ministerstwo już ostatecznie urządzone zostało. P. Pouzoa, podsekretarz stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych, a dawniej Professor umiejętności politycznych, został jMinistrem morskim, a Jenerał Alaix Ministrem Wojny. (Jest to pewnie mylnie doniesienie; bo Jenerał Alaix umarł z ran odniesionych; podobnie do prawdy, że to Ministerstwo poruczonem zostało, na przedstawienie Hr. Luchana, Jenerałowi van Hallen.)

Saragossa 10 Października.

Gdy zbliżenie się Kabrery wielką między mieszkancami tutejszemi wzbudziło trwogę, zebrałi się do Jeneralnego Kapitana obecni w mieście Senatorowie municypalności, dla naradzenia się wspólnego nad teraźniejszém położeniem. Uchwalili zatem, aby wydać rozkazy uwięzienia wszystkich osób, podejrzanych o sprzyjanie Karolistom i uczynić je odpowiedzialnymi za dalsze działania Kabrery. Do sta osób ujęto i po dwóch dniach otworzono znowu bramy miasta. Seregowy jeden, przybyły z oddziału Jenerała Pardinas, miał opowiedzieć, że w potyczce stoczzonej pod Maella, Kabrera w ramie raniony został.

(Z gazet francuzkich.)

Dzienniki francuzkie donoszą o przybyciu przez Bordeaux do Hiszpanii, najstarszego syna D. Karlosa i Xiężny Beiry: D. Karlos bawi w Elorrio. Maroto, w dniu 9 Października wyszedł z Estelli do doliny Echarrri, a Espartero stoi w Logroño.

— Kilka statków, niemających żadnej flagi, wyadziły na ląd 10 Października, w St. Jean de Luz, 2000 strzelb i 20 beczek prochu dla Muñagorrego. (G.R.K.P.)

Z gazet angielskich.

Piszą z San Sebastian pod dnem 6 Października, że Jenerał Leon zupełnie miał pokonać Karolistów, będących pod dowództwem Jenerała Garcia. Karoliści utracili wszystkie działa; ich wojsko schroniło się za rzekę Argę. Bitwa stoczona była na tém samém miejscu, na którym Alaix poniósł klęskę. Działają Karoliści w odziewy Chapelgorrisów, zbliżyli się do baterji przy latarni morskiej wzniesionej, i byłiby ją zdobyli, gdyby był wcześniej nie odkrył ich Komendant pomienionej baterji; cofnęli się zatem, zabrawszy z sobą posterunek.

NIDERLANDY.

Amsterdam, 16-go Października.

Dziennik *Avondbode* donosi z Londynu pod dn. 13: Na zawczorajszém zgromadzeniu w Ministerjum Spraw Zagranicznych, oprócz Posłów Francuzkiego i Pruskiego, byli także obecni Poseł Rosyjski z Baronem Senfft, który zastępuje Austryę przy Konferencyi. Co na zgromadzeniu tém uchwalono, całkiem jest jeszcze tajemnicą. Domyślają się jednak, że reprezentanci jednogłośnie oświadczyli się za tém, ażeby Królowi Wilhelmowi udzielić podpisana przez wszystkich odpowiedź. Podług tego, Lord Palmerston przyjął ułożenie odpowiedzi. Odpowiedź ta, w przyszłym tygodniu ma już być w ręku reprezentantów, ażeby na następującem zgromadzeniu mogli w przypadku na nich osnować swoje uwagi. (A.P.S.Z.)

SZWAJCARYA.

Lucerna, 17 Października.

D. 16 Sejm miał ostatnie swe posiedzenie. Xiążę Montebello złożył mu następującą odpowiedź swojego Rządu:

„Do JO. Xięcia Montebello. Paryż 12 Paździer-

12 Октября 1838. Герцогъ! Графъ Рейнгардъ вмѣстѣ съ вашими депешами отъ 6 Октября, представилъ отвѣтъ Швейцарскаго союза на ваше официальное письмо отъ 1 Августа, и я поспѣшаю уведомить васъ о полученіи оныхъ. Правительство Короля никогда не требовало отъ Швейцаріи удаленія изъ ея предѣловъ своего гражданина. Франція равно какъ и другая какая либо нація, почитаетъ независимость и достоинство своихъ сосѣдей; но въ тоже время наблюдаетъ о сохраненіи своей чести и спокойствія. Полагаемъ, что Швейцарскій союзъ не дозволитъ болѣе возло употребить великодушнаго гостепріимства тому, котораго странныя требованія относительно франціи, достаточно доказываютъ, что Швейцарія не можетъ считать его въ числѣ своихъ дѣтей. Съ истиннымъ удовольствіемъ Правительство Короля принимаетъ изъясненіе Сейма, что онъ искренне желаетъ, какъ и Французское Правительство желать можетъ, чтобы несогласія такого рода, какъ произошли теперь, никогда болѣе невозобновились. Излишне здѣсь было бы упоминать, что Швейцарія вѣрно чувствуетъ все, чѣмъ Франція одолжена была себѣ самой, еслибъ когда либо, (что неочень легко) возобновились подобныя обстоятельства. Что касается мѣръ, которыя Сеймъ называетъ непріятельскими, и которыя возбуждали въ немъ печальное удивленіе, то Правительство Короля ни на минуту не сомнѣвалось, чтобы по благоразумію принятыя мѣры, возымѣли какой либо другой видъ. Что бы повѣсть мѣры сіи и послѣдовавшее отъ нихъ устройство, Сеймъ пусть припомнитъ положеніе, какое онъ принялъ и отказъ которымъ угрожали совѣщанія великихъ совѣтовъ. Теперь обстоятельства эти перемѣнились. Людвикъ Бонапартъ оставляетъ Швейцарію. Остается только еще вамъ уведомить Швейцарскій союзъ, что образованный на нашихъ восточныхъ границахъ наблюдательный корпусъ будетъ распущенъ. Король и правительство были растроганы читая слова, заключающія отвѣтъ сейма. Какъ во всѣхъ временахъ своей Исторіи, и теперь Франція безпрестанно готова доказать Швейцаріи, что она вѣрнѣйшій ея союзникъ, искреннѣйшій другъ, непремѣнный защитникъ ея независимости. Мы несомнѣваемся, что Швейцарія и съ своей стороны наблюдать будетъ, чтобы никакія причины къ несогласію или безпокойству на будущее время, не нарушили добраго согласія и отношеній старинной дружбы, которую всегда поддерживать столь необходимо для обѣихъ сторонъ. Сообщите Герцогъ! Президенту Форорта сію депешу и передайте ему копію оной. Примите увѣреніе и проч. Молѣ"

По полученіи сей ноты Сеймъ сдѣлалъ слѣдующее опредѣленіе: 1) всѣ собранныя войска должны быть распущены, хотя (для порядка) по немногу, впрочемъ какъ можно скорѣе; 2) всѣ также войска поставленныя пикетомъ или приглашенныя должны быть распущены; 3) Сеймъ благодаритъ войскамъ за ихъ поведеніе, и 4) Сеймъ благодаритъ Штатамъ, особенно съ угрожаемыхъ границъ, за ихъ ревность въ пользу отечества. — Съ исполненіемъ послѣдней этой обязанности, всѣ дѣла окончены и Сеймъ распущенъ. (A.P.S.Z.)

ГЕРМАНІЯ.

Дюссельдорфъ, 19-го Октября.

Вчера около 9 часовъ вечера, Принцъ Людвикъ Наполеонъ со свитою на пароходѣ *Кронпринцесса Прусская* изъ Кельна сюда прибылъ, и переночевавъ, сегодня предъ полуднемъ отправился въ дальнѣйшій путь вдоль по другой сторонѣ Рейна чрезъ Клеве въ Англію.

Штутгартъ, 15-го Октября.

Вчера прибылъ сюда Баронъ Ванъ Деръ-Дуйнъ, чрезвычайный Посланникъ Короля Нидерландскаго съ предложеніемъ брачнаго союза старшей Королевской дочери Принцессы Маріи съ сыномъ Принца Оранскаго. (О.Г.Ц.П.)

ДАНИЯ.

Копенгагенъ, 13-го Октября.

Англійскій корветъ, на которомъ находится Лордъ Кланрикардъ, назначенный посланникомъ въ С. Петербургъ, сегодня, въ 2 часа по полудни, вошелъ въ нашу гавань, вмѣстѣ съ пароходомъ *Lightning*, на которомъ отправится въ Стокгольмъ Англійскій Посланникъ при Шведскомъ дворѣ, Г. Картрейтъ. (О.Г.Ц.П.)

ИТАЛІЯ.

Неаполь, 1-го Октября.

Изъ Катаніи пишутъ отъ 12 Сентября: Изверженіе Этны со 2-го Сентября, продолжается до сихъ поръ непрерывно. Однако не было ни землетрясенія ни громоподобнаго гула, который обыкновенно предшествуетъ истоку лавы. Сама Этна представляетъ какой-то торжественно спокойный видъ. 2-го числа Сен-

ника 1838. Mój Xiążę! Hrabia Reinhard z depeşami pod 6 Paździer., złożył odpowiedź Vorortu Szwajcarskiego na urzędowe Jego pismo pod 1 Sierpnia, pośpieszam więc zawiadomić Xięcia, o jej przyjęciu. Rząd Króla nigdy nie żądał od Szwajcaryi, ażeby ta z pośród siebie wydała swojego obywatela. Francya, tak równie jak i inne Mocarstwo, szanuje niepodległość i godność swoich sąsiadów; lecz razem strzeże zabezpieczenia swojego honoru i spokojności. Rozumiemy, że związek Szwajcarski, nie dozwoli więcej nadużywać wspaniałomyślnej gościnności temu, którego dziwne pretensye do Francyi, dostatecznie dowodzą, że Szwajcaryja niemoże go liczyć w gronie synów swoich. Z prawdziwem zadowoleniem Rząd Króla przyjmuje oświadczenie sejmu, że równie tyle on życzy, jak może życzyć i Rząd francuzki, ażeby niesnaski, tej natury, jakie miały miejsce, nigdy się więcej nie wznowiały. Nietrzeba tu przypominać, że Szwajcaryja czuje wszystko, coby Francya samej sobie wiona była, jeśli kiedykolwiek, co nie tak jest łatwem, wznowił się podobny zbieg okoliczności. Co się tyczy demonstracyi, które sejm nieprzyjacielskiemi nazywa; i które miały w nim wzbudzić bolesne podziwienie, Rząd Króla ani na chwilę nie przestał się spodziewać, że te, z ostrożności przedsięwzięte środki, nieprzybiorą żadnego innego charakteru. Dla pojęcia tych środków i pomysłu wskazanego przez nie, Sejm zechce przypomnieć na postawę, którą sam przybrał i na odmówienie żądaniom, jakim zagrażały Francyi obrady Rad Wielkich. Dzisiaj okoliczności się te zmieniły. Ludwik Bonaparte opuszcza Szwajcaryję. Pozostaje tylko jeszcze Xięciu zawiadomić Vorort, że korpus obserwacyjny, utworzony na granicach naszych, będzie rozwiązany. Nie bez wruszenia Król i Rząd jego czytali słowa, które kończą odpowiedź Sejmu. Jak po wszystkie epoki historyi swojej, tak i zawsze Francya gotową jest, dowieść Szwajcaryi, że jest jej najwjerniejszym sprzymierzeńcem, najgorliwszym przyjacielem, najmniejszym obrońcą jej niepodległości. Niewątpliwe, że Szwajcaryja ze swojej też strony mieć będzie na baczności, ażeby żadna przyczyna do nieporozumień i niespokojności nie naruszyła na przyszłość dobrej harmonii i stosunków tej starej przyjaźni, którą utrzymać na zawsze tak wielkim jest interesem obu krajów. Chciej Xiążę zakomunikować Prezydentowi Vorortu tę depeşę i dać mu jej kopiją. Proszę przyjąć zapewnienie i t. d. Molé."

Po odebraniu tej noty Sejm uczynił następujące postanowienie: 1) Wszystkie zgromadzone wojska natychmiast mają być rozpuszczone, chociaż (dla porządku) powoli, lecz tak prędko, jak tylko można; 2) wszystkie wojska zajmujące pikietę lub wezwane, mają być uwolnione; 3) Sejm dziękuje wojskom za ich zachowanie się, i 4) Sejm dziękuje Stanom, szczególnie zagrożonych granic Kraju, za ich gorliwość o dobro ojczyzny. — Z wykonaniem tego ostatniego obowiązku, wszystkie sprawy ukończono i Sejm rozszedł się. (A.P.S.Z.)

NIEMCY.

Düsseldorf, 19-go Października.

Wczoraj około godz. 9-ej wieczorem Xiążę Ludwik Napoleon z orszakiem przybył tu z Kolonii na statku parowym *Następczyni Pruska* i przenocowawszy, dzisiaj przed południem udał się w dalszą podróż po drugiej stronie Renu przez Kliviją do Anglii. (A.P.S.Z.)

Sztutgard, 15 Października.

Wczoraj przybył tu Baron van der Duyn, Nadzwyczajny Poseł Króla Niderlandzkiego, w celu prośbienia urzędowe o rękę najstarszej Królowny Maryi, dla syna Xięcia Oranii.

DANIA.

Kopenhaga, 13 Października.

Angielska korweta, wioząca Margr. Clanricarde, nowo-mianowanego Posła do Petersburga, zawinęła do tutejszej przystani dziś o godzinie 2-ej, razem ze statkiem parowym *Lightning*, na którym popłynie Poseł Angielski przy dworze Szwedzkim P. Cartwright, stąd do Sztokholmu. (G.R.K.P.)

WŁOCHY.

Neapol 1 Października.

Donoszą z Katanii pod dniem 12 września: ostatni wybuch Etny od 2 Września do dnia dzisiejszego trwa bez najmniejszej przerwy. Nie towarzyszy mu trzęsienie ziemi, ani ten huk podziemny, gromem podobny, który zwykle poprzedza odpływ lawy. Etna

табря, кипящая лава подыалась въ уровень съ краями жерла; на другой день огненный потокъ полился по скату горы, къ *Casa degli Inglesi*, но вдругъ остановился и поворотился по направленію къ *Valle dell Bue*. Съ тѣхъ поръ жители безъ опасенія любуются прекраснымъ зрѣлищемъ. Эгна извергаетъ раскаленные камни и исполинскіе столпы пламени. Рѣдко облака дыму закрываютъ эту картину и еще рѣже падаетъ дождь пепла, сопровождавшій прежнія изверженія. (О.Г.Ц.П.)

Е Г И П Е Т Ъ.

Александрія, 16-го Сентября.

Мехмедъ-Али намѣревается отправить въ Европу Посланника, чтобы оправдать поведеніе свое, предъ Англійскимъ и Французскимъ Правительствами.

— Правительство взяло подъ квитанціи, весь зерновой хлѣбъ въ Верхнемъ Египтѣ, что возбудило всеобщее негодованіе. (О.Г.Ц.П.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 26-го Сентября.

Письмо помѣщенное въ *Всеобщей газетѣ* разсуждаетъ о тѣхъ дѣлахъ, которыя теперь въ Турецкой столицѣ составляютъ предметъ дипломатическихъ переговоровъ, и сообщаетъ слѣдующее въ отношеніи новаго торговаго трактата: „Смотря по ходу сихъ переговоровъ доселѣ кажется, что Франція и прочія Державы вскорѣ приступятъ къ торговому трактату. Въ согласіи съ симъ, кажется что и Мехмедъ-Али по большей части готовъ исполнить то, что Англія сдѣлала при Портѣ, будучи совершенно увѣренъ, что ему дадутъ нѣсколько лѣтъ срока для исполненія договора. Время все покажетъ. Вице-Король не отрекается отъ прежнихъ своихъ обещаній и недавно Султанъ получилъ изъ Александріи недомочной подати 25,000 мѣшковъ. Что касается проведенія канала для соединенія Дуная съ Чернымъ Моремъ по линіи отъ Расовы до Хиустенцы, — Порты издала фирманъ, предоставляя Дунайскому обществу пароходства возстановленіе сего канала, существовавшего уже во время Рамлянъ. Приступаю наконецъ къ самому важному дѣлу, именно къ бывшему уже въ готовности заключенію союза между Великобританіею и Портою противу Персіи. Дѣло уже дошло было такъ далеко, что уже въ просвѣщеннѣйшихъ обществахъ говорили вообще о томъ, какъ о чѣмъ либо исполненномъ. Прежде, нежели трактатъ подписали, Порты начала изъяснять сомнѣніе, требовала времени, чтобы еще подумать, опасаясь, чтобы такой союзъ не былъ противенъ прежнимъ обязательствамъ принятымъ Портою, по каковой причинѣ дѣло отложено, и вѣроятно этимъ уничтожится выше упомянутый союзъ.”

27-го Сентября.

На сихъ дняхъ Россійскій Посланникъ Г. Бутеневъ, былъ на аудіенціи у Султана, въ сопровожденіи Секретаря Посольства Г. Титова, отъѣзжающаго на нѣкоторое время въ Россію. Султанъ пожаловалъ ему табакерку съ брилліантами и поручилъ изъяснить Его Величеству Государю Императору, дружественное его расположеніе.

— Въ прошедшее Воскресенье, въ домѣ Французскаго Посольства, совершено благодарственное молебствіе, по случаю рожденія Графа Парижскаго, на коемъ присутствовали Посланники: Белгійскій, Неполитанскій и Испанскій, а равно Католическій Епископъ Константинопольской Епархіи и Депутаты Коммерческаго сословія.

3-го Октября.

Прибывшій сюда 24 ч. пр. м. Французскій пароходъ привезъ сюда большую часть высланной Мехмедомъ-Али подати, что произвело благопріятное впечатлѣніе на здѣшнюю публику и именно на торговое сословіе, которое начинало опасаться политическихъ дѣлъ на Востокъ.

— Соединенный Турецко-Англійскій флотъ съ 22 ч. пр. м. стоитъ при Тенедосѣ. Онъ намѣренъ оставить немедленно сію рейду предполагая плыть къ южному Архипелагу.

— По извѣстіямъ изъ Константинополя отъ 2 Октября (*Allgem. Zeit.g.*), Французскій Посланникъ Адмиралъ Руссенъ, неприступилъ еще къ торговому трактату заключенному между Портою и Великобританіею. (А.Р.С.З.)

jest spokojną i przedstawia się w uroczej postaci; w dniu 2 Września wezbrana lawa doszła do szczytu krateru; nazajutrz ujrano ognistą wstęgę, spływającą bokami góry ku *Casa degli Inglesi*, lecz nagle się wstrzymała i obróciła ku *Valle del Bue*. Odtąd bez obawy przypatrują się mieszkańcy pięknemu widokowi Etny, wyrzucającej kamienie, ogniste kule i olbrzymie słupy ognia; rzadko kiedy kłęby dymu zaciemniają ten obraz, a rzadziej jeszcze przy dawniejszych wybuchach tak pospolite deszcze popiołów.

Е Г И П Т.

Alexandrya, 16 Września.

Mehmed-Ali ma zamiar wysłać posła do Europy, aby tenże usprawiedliwił jego postępowanie przed rządami: Francuzkim i Angielskim.

— Rząd wziął w rekwizycyę wszelkie zboże, znajdujące się w wyższym Egipcie; co powszechną niechęć spowodowało. (G.R.K.P.)

Т у р ц я.

Stambuł, 26-го Września.

List umieszczony w gazecie powszechnej roztrząsa o tych okolicznościach, które teraz w atolicy tureckiej stanowią przedmiot układów dyplomatycznych i w następujący sposób wyraża się co do nowego traktatu handlowego: „Podług dotychczasowego toku tych układów, rozumiemy, że Francya i inne Mocarstwa przystąpią wkrótce do traktatu handlowego. Zgadza się z tē, zdaje się i Mehmed-Ali, przystanie po większej części na to, co Anglia otrzymała u Porty, spodziewając się razem z pewnością, że mu niechęć odmówiono, kilka lat czasu, do wypełnienia układu. Czas okaże wszystko. Vice-Król; nie wyrzekając się dawniejszych swoich zobowiązań, przysłał niedawno Sułtanowi z Alexandryi zaległy haracz, w summie 25,000 kies. Co się tycze wyprowadzenia kanału dla połączenia Dunaju z Morzem Czarnym — na linii od Rasowy do Chiustenza, — Porta przez wydany firman poruciła przywrócenie tego kanału już za czasów Rzymian istniejącego, Towarzystwu żeglugi statków parowych po Dunaju. Przystępuję na koniec do najważniejszego punktu, to jest: do związku, który już miał być zawartym pomiędzy Brytanią Wielką, a Wysoką Portą. Rzecz już tak daleko doszła była, że o tē mówiono w najświadomszych towarzystwach, jakby o czēms już dokonaném. Jednakże pierwiej, nim nastąpiło podpisanie, zaczęła Porta oświadczać wątpliwość, żądała czasu do namysłu, lękając się, ażeby podobne przymierze, niebyło w sprzeczności z dawniejszymi zobowiązaniami, przez co rzecz teraz została odłożoną i zapewna wspomniane przymierze nie dojdzie do skutku.”

Dnia 27.

Przed kilką dniami Poseł Rossyjski P. Buteniew miał posłuchanie u Sułtana. Towarzyszył mu Sekretarz Poselstwa P. Titow, udający się na czas niejaki do Rossyi. Sułtan obdarzył go tabakierą brylantową; przytém polecił mu wynurzyć Najjaśniejszemu Cesarzowi Mikołajowi uczucia przyjaźni.

— Przeszłej niedzieli śpiewano *Te Deum* w pałacu Poselstwa Francuzkiego z powodu narodzenia się Hr. Paryża, na którym znajdowali się posłowie: Belgijski, Neapolitański i Hiszpański, tudzież Arcybiskup Katolicki Dyecezyi Konstantynopolitańskiej i deputowani stanu handlowego.

3 Października.

D. 24 z. m. przybyły tu parochod francuzki, przywiózł większą część haraczu przysłanego od Baszy Egiptu, co na publiczności tutejszej, a mianowicie na stanie handlowym, który zaczynał się lękać obrótu stosunków politycznych na Wschodzie, sprawiło najlepsze wrażenie.

— Połączona flotta Turecko-Angielska, od d. 22 z. m. stoi na kotwicy pod Tenedos. Ma ona wkrótce opuścić tę przystań, przedsiębiorając podróż do Archipelagu południowego.

— Podług wiadomości z Konstantynopola pod 2 Października (w *Allg. Zeitg.*), Poseł Francuzki Admirał Roussin, nieprzystąpił jeszcze do traktatu handlowego, zawartego pomiędzy Portą a Brytanią Wielką.

(А.Р.С.З.)